

Jelena Blavatska "Atslēga uz Teosofiju"

3. daļa: Teosofijas biedrības darba sistēma

3. daļas 4. nodaļa: Par zvērestu svētumu

Jautātājs. Vai Teosofijas biedrībā tiek ievērota kāda ētikas sistēma?

Teosofs. Mums ir ētika, un tā ir pietiekami skaidra visiem, kas tai seko. Tā ir pasaules ētikas būtība jeb krējums, kas apkopots no visu pasaules lielo reformatoru mācībām. Tāpēc tajā jūs atradīsiet Konfūcija un Zoroastras, Lao Dzi un Bhagavadgītas idejas, Gautama Budas un Jēzus no Nācaretes, Hillela un viņa skolas, kā arī Pitagora, Sokrata, Platona un viņu skolu baušļus.

Jautātājs. Vai jūsu biedrības locekļi ievēro visus šos baušļus? Esmu dzirdējis par ievērojamām domstarpībām un pat strīdiem viņu starpā.

Teosofs. Tas ir diezgan dabiski, jo, lai gan mūsu principus (to pašreizējā formā) var saukt par jauniem, tomēr cilvēki, kuriem jāmainās, ir tie paši, ar to pašu grēcīgo cilvēka dabu kā iepriekš. Kā jau teikts, nav daudz nopietni strādājošu biedru, bet ir daudz tādu, kas patiesi cenšas dzīvot saskaņā ar biedrības ideāliem un saviem ideāliem, cik vien to atļauj viņu spēki. Mūsu pienākums ir iedrošināt atsevišķus mūsu biedrības biedrus, sniedzot viņiem palīdzību un atbalstu viņu intelektuālajā, morālajā un garīgajā sevis pilnveidošanā, nevis vainot vai nosodīt tos, kas to nedara. Mums, stingri ņemot, nav tiesību atteikt uzņemšanu, it īpaši ezotēriskajā sadaļā, jo "tas, kas tajā ienāk, ir it kā no jauna piedzimis". Bet, ja kāds Biedrības biedrs, neskatoties uz savu svēto solījumu, goda vārdu un savu nemirstīgo būtību, pēc šādas "jaundzimšanas" izvēlētos saglabāt savas iepriekšējās dzīves netikumus un kļūdas un pat atļauties tām, tad, protams, viņam, visticamāk, lūgs atteikties no biedrības un aiziet; vai, atteikšanās gadījumā, viņš tiks izslēgts. Šādiem gadījumiem mums ir visstingrākie noteikumi.

Jautātājs. Vai varat dažus no tiem pieminēt?

Teosofs. Jā, tas ir iespējams. Sāksim ar to, ka nevienam biedrības biedram, tās ezotēriskās vai eksotēriskās daļas biedram nav tiesību uzspiest savu personīgo viedokli citiem biedrības biedriem. "Jebkurai biedrības centrālās organizācijas amatpersonai nav tiesību publiski, mutiski vai ar rīcību paust jebkādu naidīgumu vai priekšroku kādai sadaļai, [1] reliģiskai vai filozofiskai. Visiem ir vienlīdzīgas tiesības paust savu uzskatu būtību par reliģiskajiem uzskatiem, pakļaujot tos visas cilvēces objektīvam spriedumam. Un nevienam biedrības ierēdnim, pildot pienākumus, nav tiesību sludināt biedrības biedriem savus sektantiskos uzskatus un ticību, izņemot gadījumus, kad sapulcē piedalās viņa paša reliģiskie līdzdalībnieki. Ja pēc brīdinājuma viņš turpina pārkāpt šo noteikumu, viņš var tikt sodīts ar pagaidu atkāpšanos no amata vai izslēgšanu." Jo Teosofijas biedrībā tas tiek uzskatīts par vienu no vissmagākajiem pārkāpumiem.

Attiecībā uz biedrības iekšējo nodaļu, ko tagad sauc par ezotērisko, 1880. gadā tika ieviesti šādi noteikumi: "Neviens loceklis nedrīkst izmantot personīgam labumam nekādas zināšanas, ko viņam sniedzis jebkurš pirmās sekcijas (tagad apzīmētas par augstāko "pakāpi") loceklis; šī noteikuma pārkāpums ir sodāms ar izslēgšanu."

Tomēr, pirms šādas zināšanas var nodot kādam, kandidātam ir jāaņem ar svinīgu zvērestu neizmantojot tās saviem savtīgajiem mērķiem un neatklāt neko, kas viņam nodots, bez īpašas atļaujas.

Jeļena Blavatska "Atslēga uz Teosofiju"

3. daļa: Teosofijas biedrības darba sistēma

3. daļas 4. nodaļa: Par zvērestu svētumu

Jautātājs. Bet vai persona, kas ir izslēgta vai atstājusi šo sadaļu, var atklāt, ko ir uzzinājusi, vai pārkāpt citus dotā zvēresta nosacījumus?

Teosofs. Protams, nē. Viņa izslēgšana vai pilnvaru atņemšana viņu atbrīvo tikai no pienākuma paklausīt savam priekšniekam un no nepieciešamības aktīvi piedalīties biedrības darbā, bet noteikti ne no svētā slepenības zvēresta.

Jautātājs. Bet vai tas ir saprātīgi un taisnīgi?

Teosofs. Pilnīgi noteikti. Ikvienu cilvēku, kam piemīt kaut mazākā goda izjūta, slepenības zvērests, kas dots ar goda vārdu un galvenokārt savam Augstākajam Es – Dievam viņā – saista līdz nāvei. Un, lai gan viņš var pamest Nodaļu vai Biedrību, neviens goda cilvēks neiedomātos nodarīt ļaunumu vai uzbrukt grupai, kurai viņš (vai viņa) ir saistīts ar zvērestu.

Jautātājs. Bet vai tas neaiziet par tālu?

Teosofs. Varbūt tā ir, ja spriežam pēc mūsdienu morāles zemā līmeņa. Bet, ja tā tik ļoti nesaista, kāda jēga vispār ir zvērestiem? Kā gan kāds var cerēt iegūt slepenas zināšanas, ja viņš jūtas tiesīgs atbrīvoties no saistībām, ko ir uzņēmies, kad vien vēlas? Kāda drošība, pārliecība vai uzticība varētu pastāvēt starp cilvēkiem, ja šādiem zvērestiem nebūtu reāla saistoša spēka? Ticiet man, atriebības (karmas) likums ļoti ātri pārņems to, kurš laužis savu zvērestu, un varbūt tikpat ātri kā katra godīga cilvēka nicinājums, pat fiziskajā plānā.

Tas ir labi izteikts Ņujorkas žurnālā "Path", kuru mēs tikko citējām par šo tēmu: "Kad solījums ir dots, tas uz visiem laikiem saista ikvienu morālajā un okultajā pasaulē. Ja mēs to reiz esam pārkāpuši un saņēmuši sodu, tas neattaisnos otro pārkāpumu, un lai cik ilgi mēs turpinātu rīkoties, karmas likuma varenais pirksts mūs pārņems." ("Path", 1889. gada jūlijs).

Skaidrojums:

[1] - "Nodaļa" vai loža, kas sastāv tikai no reliģiskajiem līdzticīgajiem, vai arī nodaļa in partibus (neticīgo vidū), kā viņi paši sevi nedaudz pompozi dēvē.